

Eiropas Padomes Ainavas balvas
8. sesijas nacionālās atlasē
noslēguma seminārs

DIENVIDKURZEMES PIEKRASTES MANTOJUMS
CAURI GADSIMTIEM

ĀLANDES UPES ATPŪTAS KOMPLEKSA IZVEIDE

Attīstības un uzņēmējdarbības daļa
GINTS LOČMELIS

2022. gada 20. oktobrī tiešsaistē

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

COUNCIL OF EUROPE LANDSCAPE CONVENTION
CONVENTION DU CONSEIL DE L'EUROPE SUR LE PAYSAGE

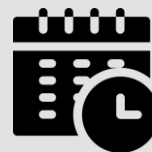
ĀLANDES UPES ATPŪTAS KOMPLEKSA IZVEIDE

Sadarbības partneri –
Liepājas pilsēta, bijušās Pāvilostas,
Nīcas novada pašvaldības, Sv.
Trīsvienības ev. lut. Draudze –, kuri
katrs īstenoja savā teritorijā esošu
projekta ideju

PROJEKTA MĒRĶIS

Projekta mērķis ir Grobiņas kultūrvēsturiskā un dabas mantojuma saglabāšana, atjaunošana un attīstīšana, ietverot sociālo, ekonomisko, ekoloģisko, kultūras un telpiskās struktūras aspektu uzlabošanu

REALIZĀCIJAS TERMIŅI

UZSĀKŠANA 2017. GADA JŪLIJĀ
PABEIGŠANA 2019. GADA APRĪLĪ

FINANSĒJUMS

KOPĀ – 923 562,89 EUR

EIROPAS REĢIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS FONDS -
398 328,72 EUR
PAŠVALDĪBAS BUDŽETS - 465 765,52 EUR
VALSTS BUDŽETS - 59 479,65 EUR

ĀLANDES UPES KOMPLEKS PIRMS PROJEKTA REALIZĒŠANAS

IEROBEŽOTS SOCIĀLAIS FAKTORS

Pilsdrupu daļā notiek pasākumi, paverot skatus uz Ālandes upi, taču **pārējā teritorija ir nepieejama, krasti saauguši blīviem krūmu puduriem**, padarot vietu cilvēkiem nedrošu un nepieejamu

VIDES JAUTĀJUMA PROBLEMĀTIKA

Aizaugušā krastu daļa rada **problēmas vides kvalitātes uzturēšanas jautājumā**, ierobežojot un apgrūtinot atkritumu apsaimniekošanu upes un pieguļošo teritoriju daļā

VĒSTURISKĀ MANTOJUMA DEGRADĒŠANĀS

Vēsturiski nozīmīgs objekts, kurš **zaudējis savu sākotnējo veidolu**. Ierobežotas piekļuves iespējas pilsdrupu teritorijā un kopējās struktūras degradēšanās

Problemātika saistīta ar **sabiedrības ierobežotu piekļuvi** teritorijai, **vides kvalitātes uzturēšanu** un **vēsturiskā mantojuma saglabāšanas** iespējām

PROJEKTA GALVENIE UZDEVUMI

SABIEDRĪBAS VESELĪBAS UZLABOŠANA UN INFORMĒTĪBA

Informēt sabiedrību par projekta izvirzītiem mērķiem, un iesaistīt sabiedrību rezultātu pilnīgai sasniegšanai, veidojot mierīgās un aktīvās atpūtas iespējas kompleksa teritorijā

VĒSTURISKU LIECĪBU SAGLABĀŠANA

Uzlabot Grobiņas viduslaiku pils ar bastioniem funkcionālo un vizuālo stāvokli, nodrošināt pils mūru vēsturisko vērtību saglabāšanos

PIEKĻUVE DABAS TERITORIJĀM

Nodrošināt piekļuvi Ālandes upes krastam, izveidojot cilvēkiem piemērotu pastaigu maršrutu

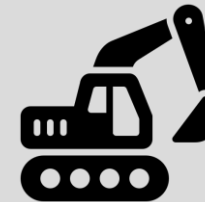
INFRASTRUKTŪRAS IZVEIDE

Izveidot Grobiņas tēlam piemērotu labiekārtojumu, nodrošināt pārdomātu rekreācijas vietu izveidi, izceļot dabas un kultūrvēsturiskās vērtības

VIDES KVALITĀTES UZLABOŠANA

Uzlabot Ālandes upes vides kvalitāti, nodrošināt efektīvākās upes apsaimniekošanas iespējas

PROJEKTA BŪVDARBI

Veikt būvdarbus un būvuzraudzību saskaņā ar izstrādātiem būvprojektiem Ālandes upes atpūtas kompleksa ieejas mezglam un pastaigu takas izveidei

ATTĪSTĪTĀ TERITORIJAS DAĻA

ĀLANDES UPES PARKS

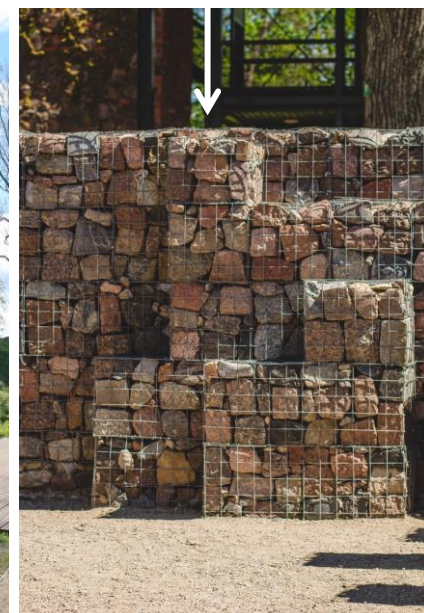

REALIZĀCIJAS PROCESS PIRMS UN PĒC

REALIZĀCIJAS PROCESS

Pastaigu takas izveide, pilsdrupu
ieejas mezgla izstrāde, gabionu sienu
veidošana zudušā mūra vietā,
atpūtas vietu ierīkošana

ILGTERMIŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

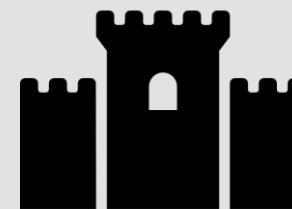
VIDES KVALITĀTES UZLABOŠANA

Regulāri tiek **apsaimniekots Ālandes upes krasts**, novēršot agrākos vides kvalitātes pasliktināšanās draudus

SOCIĀLO UN EKONOMISKO FAKTORU UZLABOŠANĀS

Apskates punkts tūristiem un pastaigu, rekreācijas un aktīvās atpūtas vieta vietējiem iedzīvotājiem

TELPISKĀS STRUKTŪRAS SAGLABĀŠANA

Veidojot bastiona sienas vietās, kur izzuduši pils mūri, tiek nodrošināta **telpiskās struktūras saglabāšanās un koptēla veidošana**

Projekts pozitīvi ietekmē teritorijas attīstību ilgtermiņā **ekoloģiskajos, sociālajos, telpiskajos un estētiskajos, kultūras, ekonomiskajos un ainavu pārvaldības aspektos**

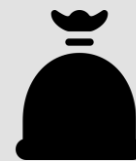

ILGTERMIŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

UPES AIZAUGŠANA

Novērš agrākos draudus, kuri saistīti ar **upes aizaugšanas** problemātiku

ATKRITUMU SAVĀKŠANA

Iespēja **kontrolēt atkritumu savākšanu**, tādējādi mazinot draudus, kuri saistīti ar atkritumu nonākšanu upes teritorijas daļā

KRASTU STIPRINĀŠANA

Tikusi risināta problēma, kura saistīta ar **krastu stiprināšanu un drošu pārvietošanos** upes krasta daļā

VIDES KVALITĀTES UZLABOŠANA

ILGTERMIŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

MIERĪGĀ ATPŪTA

- Veidotas rekreācijas vietas – takas garumā izvietotas atpūtas vietas, kaskāde un platforma pielāgota atpūtai pie ūdens.
- Veidots skatu tornis, paverot skatu uz ainaviski vērtīgām dabas teritorijām

AKTĪVĀ ATPŪTA

- Laivošana un supošana
- Pastaigu, skriešanas un nūjošanas maršruti
- Vingrošana platformā pie ūdens
- Aktīva riteņbraukšana
- Kaskādes izmantošana vingrojumiem

IZGLĪTOŠANA

- Grobiņas identitāti veidojoša kuģniecības motīva izmantošana elementos
- Izglītojošas informācijas izvietošana visā projekta realizēšanas teritorijā

SOCIĀLO UN EKONOMISKO FAKTORU UZLABOŠANĀS

ILGTERMIŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

SABIEDRĪBAS IESAISTE UN
LĪDZDALĪBA

SABIEDRISKĀS APSPRIEŠANAS

Norisinājās sabiedriskās apspriešanas par koku izciršanas jautājumu – pēc apspriešanas un Dabas retumu krātuves speciālista apsekošanas, dižliepa tika iekļauta projekta iecerē

APMEKLĒTĀJU PIEAUGUMS

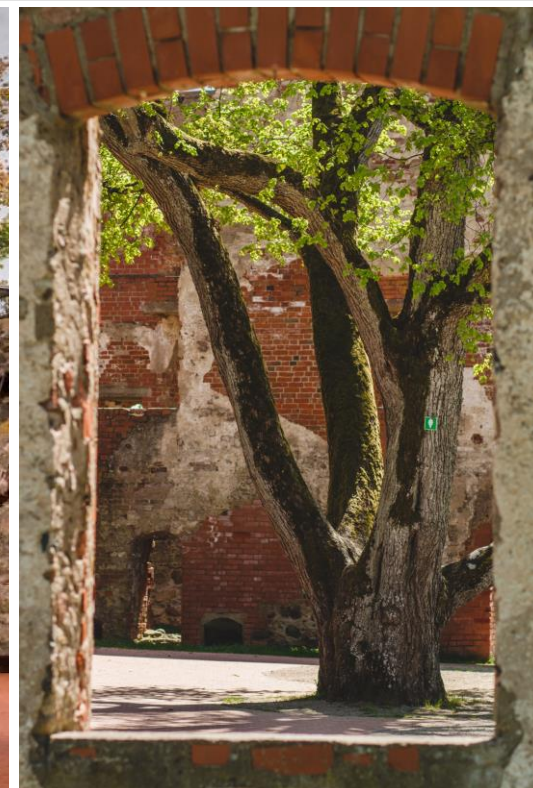
Projekta realizācijas sākumā:

- 2020. gadā – **113 581 apmeklējumi**
- Šobrīd (līdz septembra mēnesim):
- 2022. gadā – **89 154 apmeklējumi**

REZULTĀTU UZTURĒŠANA

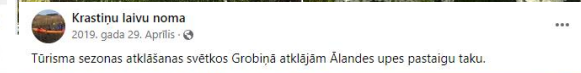
Sabiedrība popularizē Ālandes upes un pilsdrupu kompleksu ģimenes, draugu un domubiedru vidū, aktīvi daloties ar iespajdiem sociālajos tīklos

ILGTERMIŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

SPRIEŽOT PĒC SOCIĀLAJOS TĪKLOS PAUSTAJIEM IESPAIDIEM PAR ĀLANDES UPES
ATPŪTAS KOMPLEKSU, SECINAM, **KA IEDZĪVOTAJI UN VIESI NOVERTĒ PAVEIKTO!**

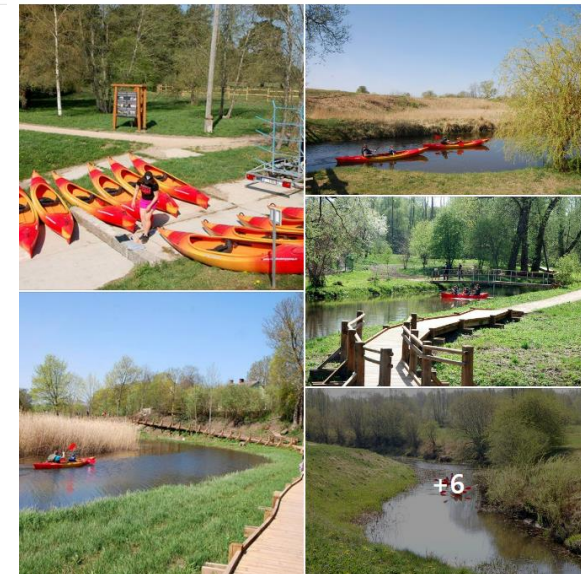

SABIEDRĪBAS AKTĪVA IESAISTE
REZULTĀTA UZTURĒŠANĀ

Ālandes upes pastaigu taka vijas cauri Grobiņai līdzās Ālandes upes līkločiem 3 km garumā. Iepazīsti Grobiņas vēsturi ar informatīvu stendu un atraktīvu elementu...

Patik   Komentēt   Dalies   Linda Jankovska, Kristīne Pastore un vēl 44 lietotāji · 1,3 tūkst. skatījumi

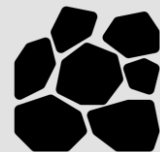

ILGTERMIŅA TERITORIJAS ATTĪSTĪBA

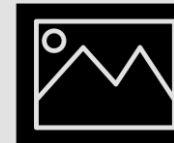
NOZĪMĪGU AINAVU KOPIĢAS STRUKTŪRAS IZVEIDE

Apvieno UNESCO Pasaules mantojuma Latvijas nacionālajā sarakstā iekļautos Grobiņas arheoloģiskā ansambļa pieminekļus - Grobiņas pilskalnu un senpilsētu, Skābaržkalnu, Grobiņas viduslaiku pili ar bastioniem, Priediena, Atkalnu, Smukumu un Porāņu senkapus

IZZŪDOŠU ELEMENTU SAGLABĀŠANA

Izveidota gabiona siena, kura pilda vairākas funkcijas - pasākumu laikā pasargā skatītājus no vēja un citiem nelabvēlīgiem laika apstākļiem un pasargā vēl palikušos mūrus no dažādu apstākļu radītiem bojājumiem

AINAVAS SKATU VIETU AKTUALIZĒŠANA

Izveidota kaskāde iepretī pils galvenajai ieejai no upes puses, nodrošinot skata vietas ilgtspēju

TELPISKĀS STRUKTŪRAS SAGLABĀŠANA

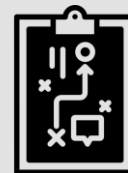
AINAVAS PLĀNOŠANA UN PĀRVALDĪBA

Projekts sasaistē ar plānošanas dokumentiem, kuri paredz **īpaši nozīmīgu dabas teritoriju un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu** Grobiņā

GROBIŅAS ARHEOLOĢISKĀ ANSAMBLĀ DARBĪBAS UN ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Projektā paredzēti pasākumi, kuri sniegtu ieguldījumus ekosistēmas uzlabošanā, teritorijas labiekārtošanas infrastruktūras izveidē un sabiedrības informētībā

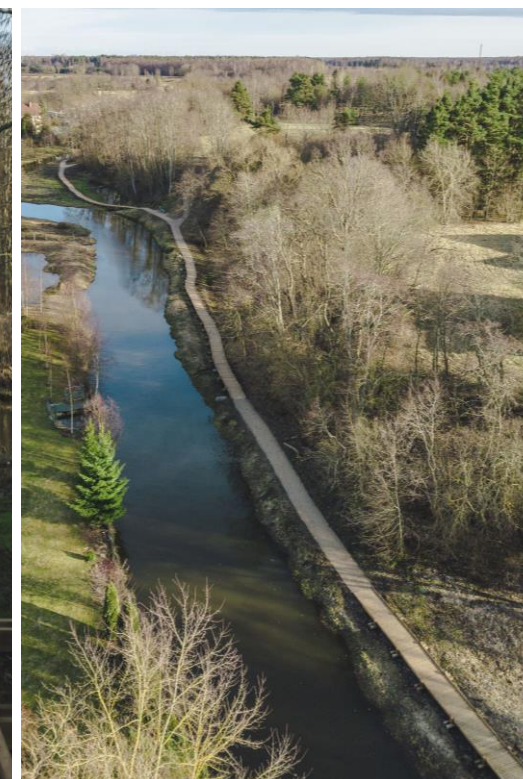
GROBIŅAS PILSĒTAS AINAVAS ATTĪSTĪBAS UN PĀRVALDĪBAS PLĀNS

Izmantoti plānā ietvertie risinājumi, kuri skar upes krastu stiprināšanu, kopšanu, pastaigu takas un labiekārtojuma elementu izvietojumu

GROBIŅAS NOVADA DOMES ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2014.-2030.

Sasaistē ar mērķiem, kuri paredz meklēt jaunas iespējas, kā saglabāt un uzturēt īpašās dabas un kultūras mantojuma vērtības un vietas

PROJEKTA REZULTĀTU DAUDZFUNKCIONALITĀTE

REZULTĀTU IZMANTOŠANA DAŽĀDA VEIDA TERITORIJĀS, IZMANTOJOT PROJEKTĀ APTVERTĀS FUNKCIJAS:

DABAS VĒRTĪBU IZCELŠANA UN SAGLABĀŠANA

Upes krastu pieejamības nodrošināšana, sniedzot iespēju izcelt esošās dabas vērtības

REKREĀCIJAS UN AKTĪVĀS ATPŪTAS VIETAS PILSĒTVIDĒ

Pārdomātu rekreācijas vietu izveide pilsētvidē, piedāvājot gan mierīgās, gan aktīvās atpūtas iespējas dažāda vecumu grupu cilvēkiem

KULTŪRVĒSTURISKI NOZĪMĪGU OBJEKTU SAGLABĀŠANA

Kultūrvēsturisku objektu saglabāšanā un piemērošanā mūsdienu cilvēku vajadzībām, nezaudējot vēsturisko identitāti

RISINĀJUMI NOGĀZĒ

Risinājumi nogāzēs – vides pieejamības nodrošināšanā, sniedzot iespēju cilvēkiem droši piekļūt upes teritorijas daļai

PILSĒTAS TĒLA VEIDOŠANA

Pilsētas tēlu veidošana, balstoties uz vēsturiskiem aspektiem. Izmantoti labiekārtojuma elementi un ietverta tematika, kura raksturo pilsētas kopējo tēlu. Apmeklētāji var izzināt, izdzīvot vēsturiskas vērtības

TŪRISMA UN PASTAIGU MARŠRUTI

Vizuāli estētisku objektu, pastaigu maršrutu izveidei, veidojot atsevišķas skatu vietas takas garumā, un skatu torņa izstrādei, dabas vērtību un kultūrvēsturisko objektu aktualizēšanā tūrisma maršrutā

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Dienvidkurzemes novada tūrisma centrs

kontakti: info@dienvidkurzeme.travel

+371 22024940

Adrese: M. Namiņa iela 2B, Grobiņa, LV-3430